

Komprimeret 4-dages arbejdsuge ved Jobcenter Esbjerg – Slutevaluering

Hovedresultater

VIVE

Hovedresultater

Nye måder at tilrettelægge sin arbejdstid på bliver stadig mere udbredt, og der er generelt stor interesse herfor fra både medarbejdere og arbejdsgivere. De nye tilrettelæggelser kan eksempelvis være i form af hjemmearbejde, medbestemmelse over, hvornår man lægger sin arbejdstid, eller, som i Jobcenter Esbjerg, 4-dages arbejdsuge. 4-dages ugen er som udgangspunkt organiseret som en fuldtidsuge, hvor medarbejderne har længere arbejdsdage fra mandag til torsdag og fri fredag.

Med den øgede interesse er det derfor også vigtigt at undersøge, hvordan arbejdspladserne bliver påvirket af disse nye tiltag. Denne evaluering undersøger, hvordan arbejdsmiljøet har udviklet sig under et 3-årigt forsøg med en komprimeret 4-dages arbejdsuge ved Jobcenter Esbjerg. Vi undersøger fordele og ulemper ved hhv. 4- og 5-dages arbejdsuge samt temaer som motivation, trivsel, arbejdstempo, samarbejde og ledelse, rekruttering og fastholdelse, kompetenceudvikling og fleksibilitet i tilknytning hertil. Evalueringen bidrager således med viden om et vigtigt aspekt, nemlig arbejdsmiljø og medarbejdertilfredshed, på en arbejdsplads, der har forsøgt sig med en 4-dages arbejdsuge.

Medarbejdersammensætning på 4- og 5-dages ugen

Blandt medarbejderne i Jobcenter Esbjerg er der samlet set relativt flere mænd end kvinder på 5-dages ugen og relativt flere på 5-dages ugen, der har børn under 12 år. Samtidig er der også relativt flere på 5-dages ugen i alderen 30-49 år, hvilket også typisk er ældre, hvor mange har mindre børn. Der er samtidig en større andel, der arbejder på deltid blandt medarbejderne på 4-dages ugen end på 5-dages ugen. En årsag til dette kan være, at nogle kan have nemmere ved at få privat- og arbejdsliv til at hænge sammen på 5-dages ugen, idet institutioner og skoler er indrettet efter dette. Nogle medarbejdere på 4-dages ugen kan løse dette ved at arbejde på nedsat tid.

Generelt godt arbejdsmiljø og tilfredse medarbejdere

Arbejdsmiljøet på Jobcenter Esbjerg er generelt rigtig godt, og medarbejderne er glade for at arbejde der. Det gælder, uanset om de er ansat på 4- eller 5-dages ugen. I 2023 er 96 % af medarbejderne tilfredse eller meget tilfredse med deres arbejde. 90-92 % er i høj eller meget høj grad motiverede i deres arbejde. Det samme billede gør sig gældende i hhv. 2021 og 2022.

De fleste af medarbejderne vil i høj eller meget høj grad anbefale andre at søge en stilling i Jobcenter Esbjerg. Dette gælder dog for lidt færre på 5-dages ugen end på 4-dages ugen.

Flertallet af medarbejderne oplever at have fleksible arbejdstider. Der er dog signifikant færre på 5- end på 4-dages ugen, der oplever selv at kunne tilrettelægge deres arbejdstid i løbet af en typisk dag eller uge. I 2023 oplevede 85 % på 4-dages ugen i høj eller meget høj grad selv at kunne tilrettelægge deres arbejdstid på en typisk uge, mens det gjaldt for 58 % på 5-dages ugen.

Der er generelt et godt socialt sammenhold blandt medarbejderne i jobcentret. Ved midtvejsevalueringen i 2022 var der en tendens til, at nogle medarbejdere på 5-dages ugen oplevede et mindre godt socialt samvær, blandt andet som følge af deres valg af arbejdsuge. Dette er dog ikke længere tilfældet i 2023, hvor 90 % i lav eller meget lav grad oplever at gå glip af socialt samvær grundet deres valg af arbejdsuge.

Arbejdsdagens længde og sammenhæng mellem privat- og arbejdsliv er afgørende for valg af arbejdsuge

De fleste af medarbejderne på 4-dages ugen angiver, at en ekstra fridag om fredagen er en af de vigtigste årsager til, at de har valgt 4-dages ugen. En stor del af medarbejderne med denne arbejdsuge angiver også, at bedre sammenhæng mellem privat- og arbejdsliv samt mere fleksible arbejdstider er blandt årsagerne til, at de har valgt 4-dages ugen. Blandt medarbejderne på 5-dages ugen angiver de fleste, at bedre sammenhæng mellem privat- og arbejdsliv samt kortere arbejdsdage end på 4-dages ugen er de vigtigste årsager til, at de arbejder 5 dage om ugen. Det er dermed tydeligt, at forskellige medarbejdere har forskellige behov i forhold til arbejdstider for at opnå bedre sammenhæng mellem privat- og arbejdsliv.

Størstedelen af medarbejdere på 4-dages ugen (73 %) angiver, at de lange arbejdsdage er en ulempe ved denne arbejdsuge. 30 % af medarbejderne på 5-dages ugen angiver, at det er en ulempe, at de ikke har samme arbejdsuge som størsteparten af medarbejdere på jobcentret. Der er dog en del på både 4- og 5-dages ugen, der angiver, at der ikke er nogen ulemper ved at arbejde på deres respektive arbejdsuge.

De fleste medarbejdere mener, at de frit har kunnet vælge mellem 4- og 5-dages ugen. Der er dog signifikant færre af medarbejderne på 5-dages ugen end på 4-dages ugen, der mener dette (66 vs. 90 %). En del medarbejdere angiver, at det har været et klart ønske fra ledelsens side, at flest muligt skulle vælge 4-dages ugen.

Øget arbejdstempo siden 2022

Arbejdstempoet i Jobcenter Esbjerg kan være højt, og der er en tendens til, at medarbejderne på 5-dages arbejdsugen har oplevet et øget arbejdstempo siden midtvejsevalueringen i 2022. Denne medarbejdergruppe oplever i 2023 i

højere grad at have føle sig stresset inden for de sidste 2 uger, sammenlignet med 2022. I 2022 havde 8 % følt sig stresset hele tiden eller ofte inden for de seneste 2 uger mod 24 % i 2023.

Medarbejderne på 5-dages ugen oplever også i højere grad end medarbejderne på 4-dages ugen, at de ikke når alle deres arbejdsopgaver. Samtidig oplever de i lidt lavere grad at kunne yde det ønskede serviceniveau over for borgere og virksomheder (dog mener 69 % stadig i høj eller meget høj grad, at de kan dette). Samtidig er der omvendt betydeligt færre på 5-dages ugen, der oplever at mangle en kollega eller samarbejdspartner sammenlignet med 2022. Derfor tyder det ikke på, at det øgede arbejdstempo for denne medarbejdergruppe skyldes deres valg af arbejdsuge, eller at der er forskellige arbejdsuger på jobcentret.

Konklusion

Medarbejderne på både 4- og 5-dages ugen er i meget høj grad tilfredse med deres arbejde i Jobcenter Esbjerg, og mange medarbejdere vil anbefale andre at søge en stilling i jobcentret. Mange på 4-dages ugen ser en ekstra fridag om fredagen som den store fordel ved denne type arbejdsuge. Medarbejderne på både 4- og 5-dages ugen angiver, at deres valg af arbejdsuge giver dem bedre sammenhæng mellem privat- og arbejdsliv. Dette er med til at understrege, at det frivillige valg mellem arbejdsugerne og medbestemmelse over egen arbejdstid er vigtigt for et godt arbejdsmiljø. Der er en tendens til, at medarbejderne på 5-dages ugen på nogle områder er lidt mindre tilfredse med

deres arbejde end deres kollegaer på 4-dages ugen, men der er dog ikke entydige indikationer på, at dette skyldes deres valg af arbejdsuge. Et af formålene med 4-dages arbejdsugen var at skabe tilfredse medarbejdere og skabe rammerne for et fleksibelt arbejdsliv. Resultaterne tyder i høj grad på, at dette formål har været opfyldt igennem hele det 3-årige forsøg.

Fakta om undersøgelsen

Evalueringen af 4-dages arbejdsugen er baseret på tre spørgeskemaer gennemført blandt Jobcenter Esbjergs medarbejdere og ledere. Spørgeskemaerne blev sendt ud i januar 2021, juli 2022 og november 2023. Svarprocenterne var hhv. 72, 69 og 62 %.

Vi har spurgt medarbejdere om fordele og ulemper ved deres valg af arbejdsuge samt om temaer som motivation, trivsel, arbejdstempo, samarbejde og ledelse, rekruttering og fastholdelse, kompetenceudvikling og fleksibilitet i tilknytning hertil.

VIVE